

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי י"א בשבט תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - ל"ט

1. המקדיש עבדו - לרבנן - אין חייבים משום מעילה אם נהנו ממנו. לרשב"ג - אם נהנו משערו חייבין משום מעילה. במה נחלקו?
  - א. להו"א - האם עבד שהקדישו רבו, קדוש. ונדחה - א"כ היה צריך לשנות האם 'קדוש'.
  - ב. לכולי עלמא קדוש ונחלקו האם עבדים כקרקעות שאין בהם מעילה או כמטלטלין. ונדחה: א"כ מדוע נחלקו רק בשערו.
  - ג. לכולי עלמא עבדים כקרקעות ונחלקו האם שערו העומד להגזז כגזוז דמי, ואינו נחשב מחובר לקרקע.

2. עשר גפנים טעונות מסרתי לך לשמור, והלה אומר אינן אלא חמש - האם חייב שבועת מודה במקצת?

לר' מאיר - חייב. לחכמים - המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע ואין נשבעין על הקרקעות.

וביאר ר' יוסי בר' חנינא שנחלקו בענבים העומדות ליבצר.

להו"א - נחלקו האם העומד ליגזז כגזוז, ונדחה: דווקא בענבים סבר ר"מ כבצורת, כיון שאם ישארו בעץ מכחישות. אבל שיער משביח ואינו כגזוז.

3. גר שמת ותפטו ישראל נכסיו, והיו בנכסיו עבדים, האם זוכים בהם?
  - א. רבנן - בין גדולים ובין קטנים - קודמים לקנות את עצמן להיות בני חורין.
  - ב. אבא שאול - גדולים - קנו עצמן בני חורין, קטנים - כל המחזיק בהן זכה, כיון שאין להם יד לקנות עצמן.

והקשו מכאן על רבי יוחנן הסובר 'המפקיר עבדו יצא לחירות וצריך גט שחרור' והרי אלו אין מי שיכתוב עבורו גט שחרור.

ותירצו: מיתה שונה, וכשם שאשתו משוחררת בלא גט כך עבדו. ומה שישראל שמת, בניו יורשים את עבדו, כיון שנא' 'והתנחלתם אותם...'. אך אמנם קשה מה שפסקא אמימר - המפקיר עבדו ומת - אותו העבד אין לו תקנה, כיון בניו לא ירשוהו ואין להם כח להתירו בבת ישראל.

4. שאלו את רבי: אמר נתייאשתי מפלוני עבדי, מה דינו של העבד. מה ענה?

אין לו תקנה לא בשפחה ולא בבת ישראל אלא רק כשישתחרר בשטר. והטעם פירש ר' יוחנן - גזירה שוה 'לה לה' מאשה שמתגרשת בשטר.

5. כיצד לפי הטעם של ר' יוחנן שלומדים מאשה, היה אפשר לדייק שפסק הלכה כאבא שאול?

כשם שבאשה הבעל מתיר רק 'איסורא ולא 'ממונא' כך בעבד, ולכן בעבד קטן שאין לו יד מותר בשפחה.

ונדחה - אדרבה - אפשר לדייק כרבנן כשם שאשה בין גדולה בין קטנה, כך עבד בין גדול בין קטן.

אך באמת רחב"א שמע במפורש מר' יוחנן שהלכה כאבא שאול [וללשון ב' שמע ממנו שאין הלכה כאבא שאול].

6. שיטת רבי שעבד משתחרר ויוצא לחירות או בפדיה בכסף או בשחרור בשטר [ולכן עבד שהפקירו יש לו תקנה רק בשטר]. מי החולק על רבי?

ר' שמעון בשם רבי עקיבא - שפחה כנענית, אין כסף משחררה מקנין האיסור, כדרך ששטר גומר בה.

כיון שנאמר 'הפדה לא נפדתה', וסיימו 'כי לא חופשה' ולא 'כי לא נפדתה בכסף' משמע שאין כסף גומר בה.

7. נחלקו רבים מהאמוראים האם הלכה כר' שמעון. מאיזה מעשה רצו להוכיח שרב נחמן סבר שהלכה כר' שמעון?

היתה שפחה שבעליה היו שכיב מרע, בכתה לפניו ואמרה עד מתי אהיה משועבדת, השליך לה כובעו ואמר לה לכי וקני עצמך [בחליפין] ופסק רב נחמן 'לא עשה ולא כלום'.

אך האמת שלא פסק כך משום שפסק כר' שמעון, אלא משום שסבר שצריך בקנין חליפין כליו של קונה, וכאן הכלי היה של האדון.

למסקנה הגמרא פסקה - אין הלכה כר' שמעון.